

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

วิธีการและองค์ประกอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการของ
เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลในจังหวัดระยอง

ชื่อผู้เขียน

นางสาววราภรณ์ เหล่าหัชกุล

สาขาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

รองศาสตราจารย์ชลอศรี	แดงเปี่ยม	ประธานกรรมการ
อาจารย์คิลกา	ไทรไพบุลย์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ชมนาด	พจนามาตร์	กรรมการ
อาจารย์ ดร. ชูวงศ์	จันทร์วิจิตร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการจัดทำแผนและคุณลักษณะ
องค์ประกอบแผนปฏิบัติการ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการจัดทำแผนและการนำไปใช้ใน
การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลในจังหวัดระยอง โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง
ซึ่งเป็นหัวหน้าสถานีอนามัยหรือนักวิชาการสาธารณสุขหรือพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 76 คน เครื่องมือ
ที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเรื่องวิธีการจัดทำแผนและแบบประเมินคุณลักษณะของ
แผนที่มีรูปแบบเป็นลักษณะ โครงการและลักษณะแบบแผนปฏิบัติการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยให้
ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและนำไปหาค่าดัชนีความตรงของเนื้อหาได้เท่ากับ .84 .95 และ 1 ตามลำดับ
แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น
ของแบบสอบถามและแบบประเมินได้เท่ากับ .94 และ .73 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ
เชิงพรรณนา

ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวิธีการจัดทำแผนปฏิบัติการโดยการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดร้อยละ 75 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการเขียนแผนร้อยละ 76.3 รองลงมาด้านการกำหนดปัญหา จัดลำดับความสำคัญของปัญหาตลอดจนการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาร้อยละ 75 ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลร้อยละ 65.8 และด้านการรวบรวมข้อมูลและการตรวจสอบข้อมูลร้อยละ 53.9 ตามลำดับ ส่วนคุณลักษณะองค์ประกอบของแผนตามรูปแบบโครงการและรูปแบบแผนปฏิบัติการมีลักษณะของการปฏิบัติในภาพรวมทั้ง 2 รูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุดร้อยละ 43.4 เมื่อพิจารณาแต่ละรูปแบบ พบว่า แผนตามรูปแบบโครงการส่วนใหญ่มีคุณลักษณะองค์ประกอบของการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดร้อยละ 68.8 แต่แผนตามรูปแบบแผนปฏิบัติการส่วนใหญ่มีคุณลักษณะของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 89.3 ส่วนปัญหาอุปสรรคในการจัดทำแผนปฏิบัติการปีงบประมาณ 2544 พบมากที่สุด ได้แก่ ด้านงบประมาณร้อยละ 51.3 รองลงมา คือ การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลร้อยละ 38.2 และ 36.8 ตามลำดับ สำหรับปัญหาด้านการส่งแผนปฏิบัติการมีน้อยที่สุดร้อยละ 15.8 ส่วนปัญหาอุปสรรคในการนำแผนปฏิบัติการปีงบประมาณ 2543 ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ได้แก่ เรื่องทรัพยากรไม่เพียงพอมากที่สุดร้อยละ 36.9

จากการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล ควรคำนึงถึงวิธีการจัดทำแผนปฏิบัติการให้มีคุณลักษณะองค์ประกอบครบถ้วนถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งควรได้รับการเพิ่มงบประมาณและทรัพยากรให้เพียงพอกับการจัดทำแผนปฏิบัติการในแต่ละปีงบประมาณ เพื่อให้การวางแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาสาธารณสุขนั้นเหมาะสมกับสถานการณ์ และมีความเป็นไปได้ตรงกับปัญหาในพื้นที่ได้อย่างครอบคลุมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดระยอง

Independent Study Title Methods and Components of Operational Plan
Performing among Public Health Personnel at
Sub-district Level in Rayong Province

Author Miss Waraporn Laohachakul

Master of Public Health

Independent Study Examining Committee :

Assoc. Prof.	Chalorsri	Dangpiam	Chairman
Lect.	Dinlaga	Tripiboon	Member
Assoc. Prof.	Chomnard	Potjanamart	Member
Lect.Dr.	Yuwayong	Juntarawijit	Member

ABSTRACT

The purpose of descriptive study was to define the methods and components of operational plan performing including problems and obstacles of utilizing the operational plan among public health personnel at Sub-district level in Rayong Province. The samples were 76 persons who were head of health center or professional public health personnel or nurses, selected by purposive sampling method. Data were collected by a questionnaire and evaluation forms of the components of the operating plan, in which were developed by the researcher. The contents validity were verified by experts and tested for reliability by Cronbach's alpha coefficient. The contents validity index were .84, .95 and 1 respectively. The reliability of the questionnaire and the evaluation forms were .94 and .73 respectively. The data were analyzed by descriptive statistic.

The results of the study found that 75 percent of the samples had overview of the operational plan performing at a highest level. Classification of the data in each part, the study found that 76.3 percent of the samples had written plan at the highest level including 75 percent of the samples had to identify problems and prioritize the data as well as analyze cause of problems at the highest level. Moreover, the study showed that 65.8 percent of data analysis and 53.9 percent of data collecting were at the highest level. The study of model planning found that 43.4 percent of two models were a highest score level of the components of operational plan. Classification in each model, the study found that project planning model was at the highest level (68.8%) and operational planning model was at the moderate level (89.3%). Problems and obstacles of the operational plan performing in 2001 were at a highest level including budgeting (51.3%), the data collection (38.2%) and the data analysis (36.8%) respectively. However, the study showed that problem of plan submitting (15.8%) was at the lowest level. At the same time, problem of resources insufficiency (36.9%) in utilizing of the operational plan in 2000 was at a highest level.

According to the results, this study indicated that the official personnel in public health at sub-district level have to concern about methods and components of the operational plan in performing data collection, data edition and data analysis. In addition, the budgeting and resources should be increased in performing the operational plan in order to find appropriate solution of circumstances in the areas and improve the quality of life of people in Rayong province.